

Rada konsultacyjna ds. parku w Branicach rozpoczęła działalność

2020-11-06

5 listopada odbyło się inauguracyjne posiedzenie Rady Konsultacyjnej ds. Parku Edukacyjnego Branice, powołanej przez prezydenta Krakowa. Ze względu na sytuację epidemiczną członkowie rady spotkali się online, a tematem była koncepcja przyszłego parku, mającego ocalić od zapomnienia unikatowe, stare, drewniane domy pamiętające nierzadko przełom minionych stuleci.

Członkowie rozmawiali o zaprezentowanej koncepcji urbanistyczno-architektonicznej. Pracownicy i Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A. przedstawili też pozostałe dotychczasowe działania podjęte w celu realizacji Parku Edukacyjnego, którego centralny element stanowić będzie skansen. Chodzi między innymi o wyniki wstępnej inwentaryzacji obiektów architektury drewnianej z terenu Krakowa i okolicznych gmin.

Spotkaniu przewodniczył pan Jerzy Muzyk, zastępca prezydenta miasta Krakowa ds. zrównoważonego rozwoju. W skład rady weszli także Anna Korfel-Jasińska, zastępca prezydenta miasta Krakowa ds. edukacji, sportu i turystyki (wiceprzewodnicząca), oraz:

- dr Katarzyna Góralczyk, Fundacja Kultura i Nauka
- dr Małgorzata Jantos, radna Miasta Krakowa
- Elżbieta Kantor, dyrektor Wydziału ds. Turystyki UMK
- Leszek Grabowski, fotograf, działacz społeczny
- dr Artur Paszko, prezes zarządu KNHP
- prof. dr hab. Jan Święch, kierownik Zakładu Teorii Muzealnictwa i Dokumentacji Etnograficznej
- Jerzy Zbiegień, miejski konserwator zabytków.

Rada ma wspierać KNHP, operatora Parku Edukacyjnego „Branice”, w realizacji projektu skansenu poprzez konsultację działań związanych z jego rozwojem przy wykorzystaniu wiedzy eksperckiej.

- Celem działania naszej rady jest wsparcie merytoryczne spółki Kraków Nowa Huta Przyszłości, której powierzono realizację ambitnego przedsięwzięcia – budowy Parku Edukacyjnego Branice. Powstanie tej instytucji będzie realizacją postulatów zgłaszanych przez liczne środowiska kultury i miłośników Krakowa, dotyczących ochrony obiektów architektury drewnianej – powiedział wiceprezydent, witając uczestników posiedzenia.

Dr hab. Mariusz Twardowski, prof. PK zaprezentował szczegóły opracowanej przez zespół pracujący pod jego kierownictwem koncepcji urbanistyczno-architektonicznej przedsięwzięcia.

- Celem inwestycji jest stworzenie atrakcyjnego obszaru edukacji i rekreacji z wykorzystaniem przeniesionych na teren skansenu istniejących, zabytkowych budynków podkrakowskich wsi. Według zaproponowanego przez Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A. projektu połączy je różnorodna zieleń wiejska, której projekt został zainspirowany tradycyjną roślinnością takich miejsc. Całość ma uzupełnić między innymi budynek edukacyjny, zielony plac galowy, sad i inteligentny system zarządzania obiektem. Warto podkreślić, że dzięki temu przedsięwzięciu spodziewamy się wzmocnienia potencjału gospodarczego dzielnicy Nowa Huta w zakresie turystyki i rozproszenia ruchu turystycznego w samym Krakowie – powiedział zastępca

prezydenta, Jerzy Muzyk.

- Naszym marzeniem jest stworzenie miejsca pięknego i tętniącego życiem w formie Parku Edukacyjnego, który będzie punktem docelowym wycieczek pieszych i rowerowych, odpoczynku mieszkańców, a także odpowie na chęć poznania charakterystycznego, unikatowego i cennego kulturowo krajobrazu wsi podkrakowskiej oraz zabytkowej architektury drewnianej. Przestrzeń dedykowana jest dla rodzin z dziećmi, osób starszych oraz grup szkolnych i zorganizowanych wycieczek, ale również indywidualnych osób, w równym stopniu turystów, jak i mieszkańców Krakowa. Przygotowywane przedsięwzięcie ma na celu promowanie aktywnego spędzania czasu w duchu poszanowania walorów ekologicznych miejsca oraz kształtowania poczucia tożsamości i edukacji w zakresie wiedzy o historycznej zabudowie podkrakowskich wsi - wskazała z kolei zastępca prezydenta, Anna Korfel-Jasińska.

Koncepcja projektowa bazowała na materiałach strategicznych dla tego obszaru, w tym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz na rysie historycznym i funkcjonalnym podkrakowskiej wsi. Dlatego też domy przy trakcie okólnym od strony południowej przypominać będą zabudowę w układzie wsi „rzędówka”, natomiast kompozycja północnej strony terenu opracowania nawiązuje do układu rozproszonego zabudowy (przypominającego układ wsi „samotniczej”). Oba rozwiązania usytuowane zostały na zewnątrz traktu okólnego tworząc wydłużony, nieco od północnej strony nieregularny zielony plac na którym organizowane będą różnego rodzaju przedsięwzięcia. Na tym placu zaplanowano również rekonstrukcję drewnianego kościoła lub kaplicy. Na wschodnim krańcu „wsi”, na skrzyżowaniu południowego i północnego traktu okólnego znajdzie się karczma.

Ideą projektu jest także odwzorowanie charakterystycznej zieleni wiejskiej, z jednoczesnym uwzględnieniem edukacyjnych i ekologicznych aspektów projektowanego parku. Koncepcja ma na celu - w możliwie jak największym stopniu - przybliżenie użytkownikom krajobrazu kulturowego wsi końca XIX i początku XX wieku. W procesie projektowym nieocenione okazały się materiały etnograficzne dotyczące najchętniej stosowanych roślin zarówno w najbliższym otoczeniu zagrody, jak i roślin uprawianych na polach.

- Koncepcja wykorzystuje przede wszystkim tradycyjną zieleni pojawiającą się w przydomowych ogródkach, warzywniakach, zielnikach, sadach, a także drzewa, krzewy i rośliny zielne dziko rosnące na podwórkach, łąkach czy przy drogach. Dawne ogrody wiejskie łączyły piękno z użytecznością, a ich elementy często posiadały znaczenie symboliczne, dlatego w koncepcji projektowej zaproponowano rośliny pojawiające się w wielu wzmiankach dotyczących lecznictwa, wierzeń, obrzędów oraz zwyczajów ludowych. Stąd właśnie m.in. obecność drzew-opiekunów przy każdym domu - powiedział Artur Paszko, prezes zarządu KNHP.

Główne wejście do Parku Edukacyjnego „Branice” znajdzie się w nowoczesnym budynku wystawowym. Projekt zakłada nawiązanie do okolicznych zabudowań poprzez kształt połączonych chat wykonany jednak już w nowoczesnym stylu. Odwiedzający będą mogli skorzystać tam z szatni, sklepiku z pamiątkami i wydawnictwami o polskiej wsi, dwóch sal konferencyjnych, części wystawowej i toalet. Dodatkowo będą tam też pomieszczenia magazynowe, techniczne oraz administracyjne. Całość kompleksu Parku uzupełni parking na prawie 50 samochodów, stacja ładowania samochodów elektrycznych i odnawialne źródła energii w postaci pomp ciepła i paneli fotowoltaicznych.

**Magiczny
Kraków**

Skansen będzie stanowić część powstającego Centrum Rekreacji i Wypoczynku „Przylasek Rusiecki” realizowanego w ramach projektu „Kraków – Nowa Huta Przyszłości”. Poza Parkiem Edukacyjnym w skład Centrum ma wejść także modernizowane właśnie kąpielisko przy zbiorniku nr 1, centrum geotermalne oraz tereny rekreacyjne pomiędzy nimi, które mają zostać uporządkowane. Koniec przebudowy kąpieliska zaplanowany jest na wiosnę przyszłego roku, Park Edukacyjny ma powstać najwcześniej za 3 lata, a w trzecim kwartale 2021 roku planowany jest odwiert sprawdzający występowanie gorących źródeł w tej okolicy.

Na realizację Parku Edukacyjnego Branice Miasto Kraków przeznaczyło tereny znajdujące się w rejonie Przylasku Rusieckiego i dające szansę na stworzenie kolejnego miejsca, które ożywi wschodnią część dzielnicy Nowa Huta. Projekt będzie komplementarny w stosunku do innych działań podejmowanych na tym obszarze, takich jak rewitalizacja zbiorników wodnych czy utworzenie pola campingowego. W przyszłości miejsce to będzie stanowiło atrakcję zarówno dla mieszkańców, jak i turystów.